

Pozdravni govor

*Michal Paluch, OP**

Dragi profesore Ivane Koprek, dekane Fakulteta filozofije i religijskih znanosti, dragi profesori i studenti,

konferencija u kojoj ćemo danas uživati bit će usredotočena na *Fides et ratio*, kao i na ostavštinu Ivana Pavla II. Kao što mnogi od vas vjerojatno znaju, Karol Wojtyła najpoznatiji je i najistaknutiji *alumnus* Angelicum. Stoga vas na početku želim upoznati s odnosima Wojtyła / Ivan Pavao II. — Angelicum — *Fides et ratio*.

Ivan Pavao II. dvaput je došao na Angelicum kao papa. Tijekom svojih papinskih posjeta održao je vrlo važna izlaganja akademskoj zajednici. Za vrijeme svoga prvog posjeta 17. studenoga 1979. usredotočio se na ulogu Tome Akvinskoga u katoličkom obrazovanju. Želio je time proslaviti stotu obljetnicu čuvene enciklike *Aeterni Patris* Leona XIII. koja je služila kao gorljiv poziv na ponovno otkrivanje uloge Andeoskoga Naučitelja (*Doctor Angelicus*) za katoličku tradiciju. Tijekom drugog posjeta 24. studenoga 1997. Ivan Pavao II. govorio je o dominikanskim svecima i dominikanskom idealu bavljenja teologijom, pozivajući dominikance da sudjeluju u novoj evangelizaciji.

Čitajući prvo od tih obraćanja nakon toliko godina, dvije su me stvari najviše pogodile. Prije svega, shvatio sam koliko je duboko Ivan Pavao II. bio prožet idealom katoličke tradicije i obrazovanja koju je promicala njegova *alma mater* i koliko je bio dosljedan u tome da ju stavi u praksu sveopće Crkve. Njegov govor održan 1979. mogao bi se uzeti kao svojevrsna *magna carta* obrazovanja na našem sveučilištu. To je vrlo brižan opis onoga što je obrazovanje na Angelicumu desetljećima nastojalo biti. No ako se prisjetimo što je slijedilo tijekom sljedećih godina pontifikata, shvaćamo da je taj program obrazovanja, izraden kao nacrt za njegov posjet Angelicumu, razvijen i detaljno objašnjen kao prijedlog za

* Prof. dr. sc. Michal Paluh OP, rektor Papinskoga sveučilišta sv. Tome Akvinskoga (Angelicum) u Rimu. Adresa: Largo Angelicum 1, 00184 Rim, Italija. E-adresa: michal.paluch@dominikanic.pl. Ovo uvodno izlaganje održano je u Zagrebu 2. listopada 2018. na međunarodnom znanstvenom skupu „*Fides et ratio* — Vjera i razum: 20 godina poslije“ povodom 20. obljetnice enciklike pape Ivana Pavla II. *Fides et ratio*. Znanstveni skup su organizirali Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Institut sv. Tome Akvinskog i Filozofski fakultet Papinskoga sveučilišta sv. Tome Akvinskog u Rimu (Angelicum). Prijevod s engleskoga: mr. sc. Mikołaj Martinjak, SJ.

sveopću Crkvu u njegovim tako reći „okosničkim“ enciklikama: *Veritatis splendor* i *Fides et ratio*. U čitavu pontifikatu možete vidjeti njegov suvisli poticaj za promicanje tomističkoga razumijevanja odnosa između razuma i vjere, duboke uvjerenosti o ključnoj ulozi filozofije za mogućnost dijaloga sa suvremenom kulturom i isticanje kritičke uloge antropološke rasprave. Svi ti elementi te „okosnice“ intelektualnog programa oduvijek su bili srce tomističkog — angelikumskog — obrazovanja.

Želim naglasiti da ih nismo zaboravili. Nastavljamo raditi na našem sveučilištu na linijama naše duge tomističke tradicije, koju je artikulirao naš najglasovitiji alumnus. Naše papinsko sveučilište, jedno od sedam papinskih sveučilišta u Rimu, trenutačno ima oko tisuću studenata. Možda se može činiti da to nije vrlo velik broj, ako ga usporedimo s drugim državnim sveučilištima. Ali trebali biste imati na pameti dvije važne stvari. Prije svega, multikulturalni karakter našega projekta. Prošle godine imali smo studente 93 različite nacionalnosti, s tim da je četvrtina njih iz Sjedinjenih Američkih Država, oko 14% talijanskih studenata i oko 9% indijskih studenata — da spomenem samo prve tri najbrojnije nacionalne skupine. Drugi je važan element naše situacije taj da su naši studenti pažljivo odabrani i poslani u Rim kako bi postali budući nastavnici, vode, biskupi u svojim mjesnim zajednicama. Među svojim bivšim studentima imamo oko 140 biskupa, nadbiskupa i kardinala koji žive u različitim dijelovima svijeta.

Uza sve to, želim naglasiti da smo vrlo otvoreni u pronalaženju načina za suradnju, posebice na području tomističke tradicije, koju tako zanimljivo i privlačno opisuje enciklika *Fides et ratio*. Neka ova konferencija bude korak u tom smjeru. Mnogo vam hvala na pozivu da sudjelujem u ovom događaju. Želim vam dobru konferenciju!